

Voortgezet (beroeps)
Onderwijs

Onderwijs- Bestel

Voortgezet (Beroeps) Onderwijs

Het Voortgezet Onderwijs bevat feitelijk al het onderwijs dat wordt gegeven na het Basisonderwijs Het is bestemd voor leerlingen van 12 tot 18 à 20 jaar

Het voortgezet onderwijs bestaat uit:

- Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs (VMBO), duur 4 jaar
- Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO), duur maximaal 4 jaar • Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs (HAVO), duur 5 jaar
- Hoger Beroepsonderwijs (HBO), duur 4 jaar
- Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs (VWO), duur 6 jaar
- Universitair onderwijs, duur 4 tot 5 jaar

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs

Sinds 1999 kennen we in Nederland het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, afgekort tot VMBO. Het VMBO duurt 4 jaar en wordt gegeven na de basisschool. Het is als het ware een "fusie" van het LBO en de MAVO en bestaat uit vier zogenaamde leerwegen ofwel niveaus.

- Basisberoepsgerichte Leerweg (BL); voorheen LBO (VBO) A-niveau
- Kaderberoepsgerichte Leerweg (KL); voorheen LBO (VBO) B-niveau
- Gemengde Leerweg (GL); voorheen LBO (VBO) en MAVO C-niveau
- Theoretische Leerweg (TL); voorheen MAVO D-niveau

De leerwegen:

1. VMBO-BL. Is met name praktisch van aard en geeft een doorstroommogelijkheid naar MBO-niveau 2.
2. VMBO-KL. Deze leerweg kiest voor een praktische insteek met beperkte theoretische onderbouwing. Doorstroming naar MBO-niveau 3 is mogelijk.
3. VMBO-GL. Deze richting is voor diegenen die weinig moeite hebben met studeren en zich gericht willen voorbereiden op een bepaalde opleiding op MBO-niveau 3 en 4.

4. VMBO-TL. Is voor die leerlingen die willen doorleren maar nog geen concrete beroepskeuze hebben gemaakt. Doorstroom naar MBO-niveau 3 en 4 is mogelijk. Doorstroom naar de HAVO is eveneens mogelijk, maar komt zelden voor.

Middelbaar beroepsonderwijs de opleidingsniveaus

Binnen het Middelbaar Beroepsonderwijs (dat gegeven wordt op het ROC- of een MBO-college) zijn de opleidingen in vier niveaus en twee leerwegen ondergebracht. Doorstroming van het ene naar het daaropvolgende niveau is hierbij mogelijk.

De MBO-niveaus laten zich als volgt onderscheiden:

1. Niveau 1. Assistentenkwalificatie. Dit is het laagste niveau en leidt op voor het uitvoeren van eenvoudige werkzaamheden, die betrekking hebben op routines en standaardprocedures. Deze opleiding duurt ½ tot 1 jaar. Dit niveau is te vergelijken met het oorspronkelijk leerlingstelsel of KMBO, niveau "assistent".
2. Niveau 2. Basisberoepskwalificatie. Hier vindt opleiding plaats in meer gecompliceerde routines en standaardprocedures. Duur: 2 of 3 jaar. Voorheen was dit de leerlingstelsel- of KMBO-opleiding op primair niveau.
3. Niveau 3. Vakkwalificatie. De vakfunctionaris voert de werkzaamheden volledig zelfstandig uit. Duur: 2 à 3 jaar. Het is te vergelijken met de voormalige leerlingstelselopleiding op secundair niveau.
4. Niveau 4. Middenkaderkwalificatie. Opleidingen tot middenkaderfunctionaris. Duur: 3 of 4 jaar. Deze opleiding is te vergelijken met de oorspronkelijke MBO-opleiding MTS, MEAO, et cetera) zoals die voorheen bestond.

Leerwegen binnen het MBO

Alle bestaande MBO-opleidingen worden in twee vormen gegeven:

- Beroepsbegeleidende Leerweg (BBL). De leerling heeft een dienstverband van minimaal 20 uur per week bij een bedrijf of instelling. Eén dag per week gaat men naar school. Voorheen noemde men dit type onderwijs het Leerlingstelsel of Leerlingwezen.
- Beroepsopleidende Leerweg (BOL). De leerling heeft geen dienstverband en gaat 4 of 5 dagen per week naar school. Tijdens een deel van de opleiding wordt stage gelopen.

Hoger algemeen voortgezet onderwijs (HAVO)

Sinds de invoering van de Mammoetwet in 1968 kennen we in Nederland de HAVO, een afkorting voor Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs. Deze opleiding duurt 5 jaar en bereidt voor op het Hoger Beroepsonderwijs.

Sinds 1998 kiest de HAVO-leerling een vakkenpakket op basis van een proel. De HAVO kent de volgende vier proelen:

- Natuur en techniek
- Natuur en gezondheid
- Economie en maatschappij
- Cultuur en maatschappij

Contact

Als u vragen of opmerkingen heeft met betrekking tot ons specialistenteam, kunt u contact opnemen met onze vestiging in Breda of Groningen.

Vestiging Breda

Arbeidsdeskundig Bureau
Radar B.V.
Hoge Mosten 12
4822 NH Breda
Postbus 48
4840 AA Prinsenbeek

Telefoon: 076 – 5483390
Fax: 076 – 5483391
E-mail: info@ad-radar.nl

Vestiging Groningen

Arbeidsdeskundig Bureau
Radar B.V.
Peizerweg 87
9727 AH Groningen
Postbus 8104
9702 KC Groningen

Telefoon: 050 – 5201158
E-mail: info@ad-radar.nl

Hoger Beroepsonderwijs (HBO)

Het Hoger Beroepsonderwijs (HBO) wordt gegeven op hogescholen. Zij leiden op tot hogere functies bij de overheid of het bedrijfsleven. De inschrijvingsduur is maximaal zes jaar. Het HBO-onderwijs heeft zeven soorten onderwijs: agrarisch, pedagogisch, technisch, economisch, sociaal-agogisch, gezondheidszorg en kunst.

Het merendeel van de HBO-opleidingen duurt vier jaar. Het eerste jaar wordt "propedeuse" genoemd, de jaren twee tot en met vier "de hoofdfase". Na het behalen van het diploma HBO mag men, afhankelijk van de studierichting, de titel baccalaureus (bc.) of ingenieur (ing.) voeren.

De toelatingseis voor een HBO-opleiding is een HAVO-diploma (of een VWO-diploma), of een MBO-diploma op niveau 4.

Boorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs (VWO)

Het Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs duurt 6 jaar en geeft toegang tot een verdere studie aan het Wetenschappelijk Onderwijs (W.O.). Het VWO volgde de HBS, het Atheneum en het Gymnasium op. De eerste drie jaren zijn de basisvorming. De klassen 4, 5 en 6 zijn tegenwoordig "Tweede Fase". Hier wordt ook het proelensysteem (zoals beschreven bij de HAVO) toegepast.

Wetenschappelijk (Universitair) Onderwijs (W.O.)

Het Wetenschappelijk Onderwijs wordt in Nederland gegeven aan 14 universiteiten, inclusief de Open Universiteit. Het Wetenschappelijk Onderwijs is ingedeeld in acht sectoren: taal en cultuur, recht, economie, gedrag en maatschappij, gezondheid, natuur, techniek en landbouw. Binnen deze sectoren biedt het Wetenschappelijk Onderwijs een zeer uiteenlopend en breed pakket van bijna 100 studierichtingen, waarbij studenten (gedeeltelijk) hun eigen programma kunnen samenstellen via keuzevakken en afstudeerrichtingen.

Radar